

PLUNGĖS R. ŽEMAITIJOS KADETŲ GIMNAZIJOS PEDAGOGŲ IR DARBUOTOJŲ ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

„Mes, Žemaitijos kadetų gimnazijos mokytojai, pripažįstame savo atsakomybę ugdyti jaunuolius, pasirengusius tapti atsakingais, sąžiningais ir dorais piliečiais bei lyderiais. Mūsų tikslas – ugdyti kadetus pagal aukštus etikos, profesinio elgesio ir žmogaus vertės principus, skatinti jų atsakomybę ir pagarbą, ir pademonstruoti savo pavyzdžiu, kad mokytojas yra pirmasis, kuris turi vadovautis šiais principais.“

1. Žemaitijos kadetų gimnazijos (toliau – Gimnazija) pedagogų ir darbuotojų etikos kodekse (toliau – Kodeksas) nustatomi pagrindiniai pedagogų ir darbuotojų (toliau – pedagogai) profesinės etikos reikalavimai ir įsipareigojimai siekti etiško ir profesionalaus elgesio su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais) ir kitais šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene.

2. Kodekso paskirtis – įtvirtinti bendruomenės narių etikos normas, saugančias žmogiškąją vertę bei orumą, reguliuojančias tarpusavio santykius, užtikrinančias profesinės veiklos kokybę, kuriančias bei puoselėjančias gimnazijos kultūrą.

3. Kadetų gimnazijos Pedagogų etikos kodekso tikslas:

3.1. Skatinti aukštus profesinio elgesio standartus.

3.2. Užtikrinti, kad kadetų mokytojai būtų pavyzdžiai savo mokiniams.

3.3. Ugdyti kadetų atsakomybę, pagarbą ir discipliną.

3.4. Kurti saugią, pagarbią ir remiančią mokymosi aplinką.

4. Kodeksas parengtas remiantis Pedagogų etikos kodeksu, patvirtintu 2018 m. birželio 11 d. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr.V-561 „Dėl pedagogų etikos kodekso patvirtinimo“.

5. Taisyklės papildo darbuotojų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, mokyklos nuostatuose, vidaus darbo tvarkos taisyklėse ir kituose norminiuose aktuose.

5. Pagrindinės sąvokos:

5.1. **Etika** – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

5.2. **Moralė** – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

5.3. **Darbuotojų etika** – dora, pareiškumui, atsakingumui, kūrybingumui, sąžiningumui, teisingumui, žmoniškumui, objektyvumui grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

5.4. **Etikos normų pažeidimas** – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų elgesio ir etikos taisyklėse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

5.5. **Etikos problema** – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiant etikos normas.

5.6. **Etiškas sprendimas** – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjams vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

5.7. **Interesų konfliktas** – situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimu ir priima sprendimus susijusius su jo privačiais interesais.

5.8. **Privatus darbuotojo interesas** – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas.

5.9. **Viešieji visuomenės (valstybės) interesai** – visuomenės (valstybės) suinteresuotumas.

5.10. **Kompetencija** – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

5.11. **Vertybė** – idėjos ir įsitikinimai formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

5.12. **Tolerancija** – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

II SKYRIUS

PAGRINDINIAI PEDAGOGŲ ETIKOS PRINCIPAI

6. Pedagogai savo veikloje vadovaujami šiais pagrindiniais elgesio ir veiklos principais:

6.1. pagarbos;

6.2. teisingumo;

6.3 žmogaus teisių pripažinimo;

6.4 atsakomybės;

6.5 sąžiningumo;

6.6 atidos ir solidarumo.

7. **Pagarbos principas.** Vadovaudamasis šiuo principu pedagogas pripažįsta, kad bendravimas su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais šeimos ir įstaigos bendruomenės nariais grindžiamas asmens orumo ir nelygstamos vertės pripažinimu bei pasitikėjimu, taip kuriant saugią, atvirą, savivertę ir kūrybiškumą skatinančią atmosferą.

8. **Teisingumo principas.** Vadovaudamasis šiuo principu pedagogas pripažįsta mokinių ugdymosi poreikių įvairovę, atsižvelgia į kiekvieno mokinio socialinės, kultūrinės aplinkos ypatumus ir yra nešališkas vertindamas kiekvieno mokinio pasiekimus ir pažangą, ugdymosi poreikius, mokinių ar jų grupių dalyvavimą bendruomenės gyvenime, spręsdamas konfliktus.

9. **Žmogaus teisių pripažinimo principas.** Vadovaudamasis šiuo principu pedagogas nepažeidžia mokinio teisių ir teisėtų interesų, vadovaujami lygiateisiškumo ir nediskriminavimo nuostatomis ir siekia, kad socialiniai, rasiniai, kalbiniai, religiniai arba kiti veiksniai nedarytų įtakos jo elgesiui profesinėje veikloje.

10. **Atsakomybės principas.** Vadovaudamasis atsakomybės principu pedagogas veikia kaip profesionalas, nuolat tobulina savo profesines kompetencijas, reikalingas siekiant kokybiškai atlikti pedagoginį darbą – ugdyti remiantis kiekvieno mokinio gebėjimais, ugdymosi poreikiais ir polinkiais.

11. **Sąžiningumo principas.** Vadovaudamasis sąžiningumo principu pedagogas teikia teisingą informaciją apie savo patirtį, profesinę padėtį ir kompetenciją, savo profesinėje veikloje sąžiningai naudoja išteklius, vadovaujami švietimo įstaigos vidaus tvarkos taisyklėmis, nepiktinaudžia nei savo padėtimi, nei mokinio (mokinių) pasitikėjimu, jų nenaudoja asmeninės naudos tikslais.

12. **Atidos ir solidarumo principas.** Vadovaudamasis atidos ir solidarumo principu, žmogiško solidarumo nuostatomis pedagogas bendrauja su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais mokinio šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene siekdamas geros mokinių savijautos, savo empatija ir veiksmais įrodydamas suprantąs mokinio (mokinių) emocinę būseną.

13. **Profesinio kompetentingumo principas.** Mokytojas privalo nuolat tobulinti savo žinias, gebėjimus ir pedagoginę praktiką. Mokytojas turi atminti, kad neveiklumas, nedrausmingumas ir atsakomybės baimė yra nesuderinami su gimnazijos pedagogo statusu.

14. **Kadetų gimnazijos pedagogai savo kasdieninėje veikloje ir darbe ugdo pilietines vertybes:**

- Drausmė ir atsakomybė: Mokytojai turi būti pavyzdžiai dėl drausmės laikymosi ir atsakomybės už savo veiksmus.

- Pagarba hierarchijai: Kadetų gyvenimas dažnai grindžiamas griežta hierarchija. Svarbu, kad mokytojai pabrėžtų hierarchijos ir komandinio darbo svarbą.

- Tarnauti visuomenei ir Tėvynei: Kadetų ugdymas turi būti orientuotas į tarnybą Tėvynei, ir mokytojai turi skatinti atsakomybę už savo šalį.

III SKYRIUS

BENDROSIOS PEDAGOGŲ IR KITŲ DARBUOTOJŲ ETIKOS NORMOS

15. Kiekvienas Gimnazijos darbuotojas, pripažindamas Taisyklių principus, įsipareigoja:
- 15.1. Laiku, kokybiškai ir profesionaliai atlikti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas.
- 15.2. Prisiimti atsakomybę už sklandų Gimnazijos darbą, savo veikloje vadovautis bendruomenės interesais, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto.
- 15.3. Etiškai elgtis tiek Gimnazijoje, tiek už jos ribų, tinkamai atstovauti mokyklai ir reprezentuoti jos vardą.
- 15.4. Gerbti kiekvieno žmogaus garbę ir orumą, pagrindines teises ir laisves, nepaisant jo lyties, rasės, tautybės, pilietybės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus ar negalios.
- 15.5. Puoselėti pagarbius tarpusavio santykius su kiekvienu Gimnazijos bendruomenės nariu - mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais), pedagogais ir personalo darbuotojais.
- 15.6. Konfliktinėse situacijose elgtis tolerantiškai ir savikritiškai. Išklausyti visų pusių argumentus, ieškoti visoms pusėms priimtino sprendimo, būti dalykiškas ir susivaldantis.
- 15.7. Taktiškai primenant mokiniams jų pareigas ir įsipareigojimus Gimnazijai remti bei plėtoti iš jų kylančias mokinių laisves ir teises; skatinti kolegišką keitimąsi idėjomis, dalinimąsi gerąja profesine patirtimi.
- 15.8. Nuosekliai laikytis Gimnazijoje patvirtintos asmens duomenų saugojimo politikos (neviešinti ir (ar) viešai neaptarinėti konfidencialios informacijos apie mokinius, jų tėvus (globėjus, rūpintojus), kolegas, kitus asmenis).
- 15.9. Objektyviai vertinti mokinių ir kolegų darbus bei pastangas, bendradarbiauti su kolegomis ir kitais bendruomenės nariais, kilus sunkumams, racionaliai patarti ir padėti vieni kitiems.
- 15.10. Suteikiant kvalifikacinę kategoriją, apdovanojant, vertinant kolegų profesinę veiklą, remtis tik dalykišku pateikto darbo vertinimu bei profesinėmis pretendento savybėmis.
- 15.11. Gerbti ir puoselėti esamas bei kurti naujas Gimnazijos bendruomenės tradicijas, aktyviai dalyvauti Gimnazijos narius buriančiose veiklose.
- 15.12. Tausoti ir atsakingai naudoti Gimnazijos turtą, išteklius, taupiai naudoti lėšas.
- 15.13. Korektiškai ir geranoriškai kelti į viešumą esamas negeroves, problemas bei teikti pasiūlymus jas sprendžiant.
- 15.14. **Suprasti, kad profesinės etikos normas pažeidžia:**
- 15.14.1. Nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų.
- 15.14.2. Nepagarbūs atsiliepimai apie kolegų profesinę veiklą, gebėjimus ir asmenines savybes, apkaltos, smulkmeniškai konfliktai, intrigos, nepagarbūs komentarai socialiniuose tinkluose.
- 15.14.3. Viešas aptarinėjimas ar skelbimas konfidencialios informacijos (kompetencija, darbo užmokestis, elgesys, gyvenimo būdas, apranga ir kt.) apie pedagogus, personalo darbuotojus, mokinius, mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus).
- 15.14.4. Nepakantumas kitokiai mokinių, mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų), kolegų ar kitų darbuotojų nuomonei ir argumentuotai kritikai bei jos neigimas.
- 15.14.5. Gimnazijos bendruomenės narių diskriminavimas dėl socialinės padėties, tautybės, išsilavinimo, darbo pobūdžio, dalyvavimo visuomeninėje, politinėje ar kt. veikloje.

IV SKYRIUS

MOKYMO(-SI) IR DARBO ETIKA

16. Kiekvienas Gimnazijos darbuotojas yra savo srities profesionalas, todėl dalykinėje srityje elgiasi kompetentingai ir kultūringai, yra teisingas ir reiklus sau bei kitiems. Profesionalas geba atpažinti savo elgsenoje nervingumo, nesusivaldymo, emocinio pasikarščiavimo ir panašių reakcijų keliamą įtampą bei tinkamai ją išreikšti.

17. Visi mokyklos darbuotojai privalo reaguoti į matomus mokinių elgesio taisyklių ir Gimnazijos darbo tvarkos taisyklių pažeidimus ir pagarbiai, bet reikliai reikšti jiems nepakantumą.

18. Tiesioginių ar netiesioginių dovanų, paslaugų, tiesiogiai nesusijusių su ugdymo procesu, reikalavimas iš mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų), vertinamas kaip etikos normų pažeidimas.

19. Neleistina:

19.1. reikalauti asmeninio pobūdžio informacijos iš mokinių, juo labiau sieti tokio pobūdžio informacijos pateikimą su žinių įvertinimu;

19.2. atskleisti konfidencialią informaciją apie mokinius tretiesiems asmenims, aptarinėti ją su kitais darbuotojais nesant specialaus pagrindo (teisinio pagrindo, naudos mokiniui arba numatomos žalos kitiems);

19.3. naudoti asmeninio pobūdžio informacijos apie mokinį ir jo šeimą kaip mokymo ar tyrimo medžiagą be tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimo.

V SKYRIUS KODEKSO ĮGYVENDINIMAS

20. Kodeksas tvirtinamas Gimnazijos direktoriaus įsakymu.

21. Gimnazijos vadovas atsako už Kodekso reikalavimų laikymąsi.

22. Su priimtomis Kodekso nuostatomis visi Gimnazijos darbuotojai supažindinami per duomenų valdymo sistemą (DVS) arba pasirašytinai ir įsipareigoja laikytis jų nuostatų.

23. Įvykus Kodekso nuostatų pažeidimui, Gimnazijos vadovas sudaro etikos komisiją iš trijų narių.

24. Sudarytos etikos komisijos darbas reglamentuojamas Žemaitijos kadetų gimnazijos Etikos komisijos darbo reglamento punktais:

a. Etikos komisija per tris darbo dienas turi išsamiai išanalizuoti situaciją, siūlyti ir priimti sprendimus.

b. Etikos komisijos nutarimai priimami balsuojant.

c. Kreipimaisi dėl galimo Pedagogų ir darbuotojų etikos kodekso pažeidimo nagrinėjami dalyvaujant Gimnazijos bendruomenės nariui(-iams), kurio(-ių) elgesys svarstomas.

d. Su etikos komisijos sprendimu supažindinami visi suinteresuoti asmenys.

25. Kreipimasis dėl galimo Taisyklių pažeidimo teikiamas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo tos dienos, kurią galimas pažeidimas padarytas ar paaiškėjo.

26. Svarstomi tik aiškiai motyvuoti kreipimaisi, anoniminiai kreipimaisi nesvarstomi.

27. Už Taisyklių pažeidimus, atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą, taikytinos moralinio poveikio priemonės (pvz., pastaba, įspėjimas, įvertinimo pavišinimas ir pan.). Sankcija galioja 1 metus.

28. Etikos komisijos rekomendacija gali būti teikiama priimant sprendimus dėl darbuotojo darbo sutarties pratęsimo, skyrimo į aukštesnes pareigas, atestuojant aukštesnei kvalifikacinei kategorijai bei kitais atvejais.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

29. Patvirtintos Darbuotojų elgesio ir etikos taisyklės skelbiamos Gimnazijos interneto svetainėje.

30. Taisyklės gali būti peržiūrimos, papildomos, atnaujinamos pasikeitus teisės aktams ar Etikos komisijai gavus motyvuotą pasiūlymą jas peržiūrėti.

31. Laikytis Etikos ir elgesio taisyklių nuostatų – asmeninis darbuotojo, siekiančio tinkamai ir kokybiškai atlikti savo pareigas, įsipareigojimas ir garbės reikalas, o jų pažeidimas užtraukia atsakomybę, numatytą Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose mokyklos darbuotojų veiklą.

32. Tais atvejais, kai mokyklos bendruomenės nario elgesys nereglamentuojamas įstatymų, Žemaitijos kadetų gimnazijos nuostatų, darbo tvarkos taisyklių, darbuotojų elgesio ir etikos taisyklių, kiekvienas mokyklos bendruomenės narys privalo laikytis bendrųjų etikos principų.